

Judikatūras krājums

TIESAS SPRIEDUMS (trešā palāta)

2015. gada 9. jūlijā*

Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu — Sociālā politika — Direktīva 1999/70/EK — UNICE, CEEP un EAK noslēgtais pamatnolīgums par darbu uz noteiktu laiku — 3. un 4. klauzula — Nediskriminācijas princips — “Iespējamais” personāls — Atteikums piešķirt trīsgadu piemaksas par darba stāžu — Objektīvi iemesli

Lieta C-177/14

par lūgumu sniegt prejudiciālu nolēmumu atbilstoši LESD 267. pantam, ko *Tribunal Supremo* (Spānija) iesniedza ar lēmumu, kas pieņemts 2014. gada 31. janvārī un kas Tiesā reģistrēts 2014. gada 10. aprīlī, tiesvedībā

María José Regojo Dans

pret

Consejo de Estado .

TIESA (trešā palāta)

šādā sastāvā: palātas priekšsēdētājs M. Ilešičs [*M. Ilešič*], tiesneši A. O’Kifs [*A. Ó Caoimh*] (referents), K. Toadere [*C. Toader*], E. Jarašūns [*E. Jarašiūnas*] un K. G. Fernlunds [*C. G. Fernlund*],

ģenerālvokāts P. Mengoci [*P. Mengozzi*],

sekretārs A. Kalots Eskobars [*A. Calot Escobar*],

ņemot vērā rakstveida procesu,

ņemot vērā apsvērumus, ko sniedza:

— *M. J. Regojo Dans* vārdā – *J. Pérez de Sevilla y Gitard* un *A. Regojo Dans*, *abogados*,

— Spānijas valdības vārdā – *L. Banciella Rodríguez-Miñón*, pārstāvis,

— Itālijas valdības vārdā – *G. Palmieri*, pārstāve, kurai palīdz *S. Varone*, *avvocato dello Stato*,

— Eiropas Komisijas vārdā – *R. Vidal Puig* un *J. Enegren*, pārstāvji,

noklausījusies ģenerālvokāta secinājumus 2015. gada 20. maija tiesas sēdē,

pasludina šo spriedumu.

* Tiesvedības valoda – spāņu.

Spriedums

- 1 Lūgums sniegt prejudiciālu nolēmumu ir par to, kā interpretēt 3. klauzulas 1. punktu un 4. klauzulas 4. punktu 1999. gada 18. martā noslēgtajā pamatnolīgumā par darbu uz noteiktu laiku (turpmāk tekstā – “Pamatnolīgums”), kas ietverts pielikumā Padomes 1999. gada 28. jūnija Direktīvai 1999/70/EK par *UNICE*, *CEEP* un EAK noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku (OV L 175, 43. lpp.).
- 2 Šis lūgums tika iesniegts tiesvedībā starp *M. J. Regojo Dans* un *Consejo de Estado* (Valsts padome), tās darba devēju, par tā atteikumu viņai piešķirt trīsgadu piemaksas par darba stāžu tādēļ, ka tai bija īpašs “iespējamā” personāla statuss Spānijas tiesību izpratnē (turpmāk tekstā – “palīgdarbinieki”).

Atbilstošās tiesību normas

Savienības tiesības

- 3 Saskaņā ar Direktīvas 1999/70 1. pantu tās mērķis ir “ievieš pielikumā pievienoto Pamatnolīgumu [...], ko [...] savā starpā noslēdza vispārējās starpprofesionālās organizācijas (*UNICE*, *CEEP* un EAK)”.
  - 4 Pamatnolīguma 1. klauzulā ir paredzēts, ka tās mērķis ir:
    - a) uzlabot noteikta darba laika darba kvalitāti, nodrošinot diskriminācijas aizlieguma principa ievērošanu;
    - b) radīt kārtību, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu, kas rodas, piemērojot uz noteiktu laiku slēgtu darba līgumu vai attiecību tiesisko pārmantojamību”.
  - 5 Pamatnolīguma 2. klauzulas 1. punkts ir izteikts šādā redakcijā:

“Šo nolīgumu piemēro noteikta laika darbaņēmējiem, kuriem ir darba līgums vai darba attiecības saskaņā ar likumiem, kolektīvajiem līgumiem vai praksi katrā dalībvalstī.”
  - 6 Pamatnolīguma 3. klauzulas 1. punktā “noteikta laika darbaņēmējs” ir definēts kā “persona, kurai ir darba līgums vai darba attiecības, ko savā starpā tieši noslēdzis darba devējs un darbaņēmējs, kur darba līguma vai darba attiecību izbeigšanu nosaka tādi objektīvi apstākļi kā noteikta termiņa iestāšanās, konkrēta uzdevuma izpilde vai konkrēta gadījuma iestāšanās”.
  - 7 Pamatnolīguma 3. klauzulas 2. punktā “salīdzināmais pastāvīgais darbaņēmējs” ir definēts kā “darbaņēmējs, kam tajā pašā uzņēmumā ir darba attiecības vai darba līgums uz nenoteiktu laiku un kas nodarbināts tajā pašā vai līdzīgā profesijā, pienācīgi ņemot vērā kvalifikācijas/ieemaņas. Ja tajā pašā uzņēmumā nav salīdzināmā pastāvīgā darbaņēmēja, salīdzināšanu izdara, atsaucoties uz piemērojamo kolektīvo līgumu vai, ja nav piemērojama kolektīvā līguma, saskaņā ar valsts tiesību aktiem, kolektīvajiem līgumiem vai praksi”.
  - 8 Šā pamatnolīguma 4. klauzulas “Diskriminācijas aizlieguma princips” 1., 3. un 4. punktā ir paredzēts:
    - “1. Darba nosacījumi, ko piemēro noteikta laika darbaņēmējiem, neskatoties uz to, ka ar viņiem slēgts līgums vai darba attiecības uz noteiktu termiņu, nav mazāk izdevīgi par tiem, ko piemēro salīdzināmiem pastāvīgajiem darbaņēmējiem, ja vien atšķirīgiem nosacījumiem nav objektīva pamata.

[..]

3. Šīs klauzulas piemērošanas kārtību pēc apspriedes ar darba devējiem un darba ņēmējiem nosaka dalībvalstis un/vai darba devēji un darba ņēmēji, ņemot vērā Kopienas tiesību aktus un valsts tiesību aktus, kolektīvos līgumus un praksi.
  4. Darba stāža kritēriji attiecībā uz īpašiem darba nosacījumiem ir vienādi gan noteikta laika darba ņēmējiem, gan pastāvīgiem darba ņēmējiem, ja vien atšķirīgi darba stāža kritēriji nav objektīvi pamatoti.”
- 9 Šā pamatnolīguma 5. klauzulā “Pasākumi, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu” ir noteikts:
- “1. Lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu, kas rodas, pielietojot secīgus uz noteiktu laiku slēgtus darba līgumus vai darba attiecības, dalībvalstis pēc apspriešanās ar darba devējiem un darba ņēmējiem atbilstīgi valsts tiesību aktiem, kolektīvajiem līgumiem vai praksei un/vai darba devēji un darba ņēmēji, ja nav attiecīgu tiesisku pasākumu, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu, tā, lai ņemtu vērā konkrētu sektoru un/vai darba ņēmēju vajadzības, ievieš vienu vai vairākus no šādiem pasākumiem:
    - a) objektīvus iemeslus, kas attaisno šādu līgumu vai darba attiecību atjaunošanu;
    - b) secīgu uz noteiktu laiku slēgtu darba līgumu vai darba attiecību kopējo maksimālo ilgumu;
    - c) šādu līgumu vai darba attiecību atjaunojumu skaitu.
  2. Dalībvalstis pēc apspriešanās ar darba devējiem un darba ņēmējiem un/vai darba devēji un darba ņēmēji, vajadzības gadījumā, nosaka, kādos apstākļos uz noteiktu laiku slēgtus darba līgumus vai darba attiecības:
    - a) uzskata par “secīgām”;
    - b) uzskata par uz nenoteiktu laiku slēgtiem darba līgumiem vai darba attiecībām.”

Spānijas tiesības

- 10 Spānijas Konstitūcijas 149. panta 1. punkta 18. apakšpunktā Spānijas valstij ir piešķirta ekskluzīva kompetence attiecībā uz valsts pārvaldes tiesiskā regulējuma un to ierēdņu civildienesta noteikumu noteikšanu.
- 11 Saskaņā ar šo kompetenci Spānijas valsts pieņēma 2007. gada 12. aprīļa Likumu 7/2007 par valsts un pašvaldību iestāžu darbinieku pamatnoteikumiem (*Ley 7/2007 del Estatuto básico del empleado público*, 2007. gada 13. aprīļa *BOE* Nr. 89, 16270. lpp.; turpmāk tekstā – “Likums 7/2007”).
- 12 Likuma 7/2007 8. pantā “Valsts vai pašvaldību iestāžu darbinieku jēdziens un veidi” ir noteikts:
  - “1. Valsts vai pašvaldību iestāžu darbinieki ir personas, kuras strādā algotu darbu valsts vai pašvaldību iestādēs vispārējo interešu labā.
  2. Valsts vai pašvaldību iestāžu darbinieki tiek iedalīti:
    - a) pastāvīgajos ierēdņos;
    - b) pagaidu ierēdņos;
    - c) līgumdarbiniekos, proti, pastāvīgi, uz nenoteiktu laiku vai noteiktu laiku strādājošos darbiniekos;

d) palīgdarbiniekos.”

13 Likuma 7/2007 9. pantā pastāvīgie ierēdņi ir definēti šādi:

“1. Pastāvīgie ierēdņi ir likumā noteiktās personas, kuras pieder valsts pārvaldei saskaņā ar administratīvajās tiesībās reglamentētajām civildienesta tiesiskajām attiecībām, lai pret atlīdzību pastāvīgi sniegtu profesionālus pakalpojumus.

2. Katrā ziņā funkciju, kuras ir saistītas ar tiešu vai netiešu iesaistīšanos valsts varas īstenošanā, kā arī valsts un valsts pārvaldes vispārējo interešu aizsardzību, pildīšana ir ekskluzīvā pastāvīgo ierēdņu kompetencē saskaņā ar katrai valsts iestādei piemērojamajā likumā paredzētajiem noteikumiem.”

14 Likuma 7/2007 12. pantā palīgdarbinieki ir definēti šādi:

“1. Palīgdarbinieki, kuri, pamatojoties uz to iecelšanu, uz laiku īsteno vienīgi funkcijas, kuras ir skaidri kvalificējamās kā tādi pakalpojumi, kuru pamatā ir uzticēšanās attiecības, vai īpaša veida konsultēšana, saņem atalgojumu, kas šim mērķim ir paredzēts budžetā.

2. Civildienesta likumā, ar ko īsteno šos pamatnoteikumus, ir noteiktas valsts un pašvaldību iestāžu vadības struktūras, kuras var nolīgt šāda veida darbiniekus. Attiecīgās vadības struktūras nosaka maksimālo šādu darbinieku skaitu. Šis skaits un atlīdzības nosacījumi ir publiski pieejami.

3. Viņu iecelšana amatā un atcelšana notiek brīvi. Katrā ziņā atcelšana notiek vienlaikus, kad tiek likvidēta iestāde, kurā tiek sniegti pakalpojumi, kuru pamatā ir uzticēšanās attiecības, vai konsultācijas.

4. Palīgdarbinieka statuss nav uzskatāms par nopelni, lai iegūtu amatu civildienestā vai saņemtu paaugstinājumu iestādes ietvaros.[..]

5. Palīgdarbiniekiem piemēro attiecībā uz pastāvīgajiem ierēdņiem noteikto vispārējo regulējumu, ciktāl tas atbilst to situācijas raksturam.”

15 Saskaņā ar Likuma 7/2007 22. pantu, kas ir minētā likuma III nodaļā par pastāvīgo darbinieku atalgojuma sistēmu, pastāvīgo ierēdņu atalgojums sastāv no pamatatalgojuma un piemaksām.

16 Likuma 7/2007 23. pantā ir noteikts:

“Pamatatalgojumu, kas ir noteikts Likumā par valsts finansēm, veido tikai un vienīgi:

- a) darba samaksa, kas ir noteikta attiecībā uz katru apakšgrupu vai profesionālās klasifikācijas grupu, ja tajā nav apakšgrupu;
- b) trīs gadu piemaksas, kas sastāv no summas, kura ir vienāda visām apakšgrupām vai profesionālās klasifikācijas grupām, ja tajā nav apakšgrupu, par katru trīs gadu dienesta laikposmu.”

17 Likuma 7/2007 25. pantā pagaidu ierēdņiem ir paredzēta šāda atalgošanas kārtība:

“1. Pagaidu ierēdņi saņem pamatatalgojumu un piemaksas, kas par trīspadsmito un četrpadsmito mēnesi pienākas atbilstoši apakšgrupai vai grupai, kurā tie iekļaujas, ja tajā nav apakšgrupu. Tie arī saņem papildu samaksu, kas noteikta 24. panta b), c) un d) punktā, kā arī papildu samaksu, kas noteikta attiecībā uz sākotnējo kategoriju vai pakāpi, kurā tie ir iecelti.

2. Par laiku, kas nostrādāts līdz šo pamatnoteikumu spēkā stāšanās brīdim, piešķir piemaksas par trīs gadu darba stāžu, ko atalgojumā ņem vērā tikai pēc to stāšanās spēkā.”

- 18 2012. gada 29. jūnija Likuma 2/2012 par valsts budžetu 2012. gadam (*Ley 2/2012 de Presupuestos Generales del Estado para el año 2012*, 2012. gada 30. jūnija *BOE* Nr. 156, 46432. lpp.) 26. panta 4. punktā ir paredzēts:

“Palīgdarbinieki saņem atalgojumu, ko veido darba samaksa un piemaksas, kas pienākas katrai atbilstoši apakšgrupai vai profesionālās klasifikācijas grupai, kurai Finanšu un valsts pārvaldes ministrija pielīdzina palīgdarbinieku funkcijas un piemaksas, kas noteiktas attiecībā uz palīgdarbiniekiem paredzētajiem amatiem, ko tie ieņem [..].”

Pastāvīgie ierēdņi, kuri, atrodoties aktīvajā dienestā vai norīkojumā, ieņem palīgdarbiniekiem paredzētos amatus, saņem pamatalgojumu, kas ir noteikts attiecībā uz apakšgrupu vai profesionālās klasifikācijas grupu, kurā tie iekļaujas, kā arī, attiecīgā gadījumā, trīsgadu piemaksas un papildu atlīdzību, kas ir noteikta attiecībā uz amatu, ko tie ieņem.”

- 19 1984. gada 2. augusta Likumā 30/1984 par civildienesta reformas pasākumiem (*Ley 30/1984 de Medidas para la Reforma de la Función Pública*, 1984. gada 3. augusta *BOE* Nr. 185, 22629. lpp.; turpmāk tekstā – “Likums 30/1984”) ir 20. pants “Darba vietu radīšanas procedūra”. Šī panta 2. un 3. punktā ir noteikts:

“2. Valdība un, savu kompetenču jomā, Autonomo kopienu valdības un pašvaldību kopsapulce nosaka palīgdarbiniekiem paredzēto darba vietu skaitu, raksturīgās iezīmes un atlīdzību, ņemot vērā šim mērķim budžetā paredzētos līdzekļus.

Palīgdarbinieki īsteno vienīgi funkcijas, kuras ir skaidri kvalificējamās kā tādi pakalpojumi, kuru pamatā ir uzticēšanās attiecības, vai īpaša veida konsultēšana, un par viņu iecelšanu amatā un atcelšanu, kas notiek brīvi, lemj vienīgi valsts ministri un sekretāri un, attiecīgajā gadījumā – Autonomo kopienu valdības vai pašvaldību kopsapulces vadītāji. Palīgdarbinieks automātiski tiek atcelts no amata, ja iestāde, kurā viņš ir sniedzis pakalpojumus, kuru pamatā ir uzticēšanās attiecības, vai konsultācijas, tiek likvidēta.

3. Palīgdarbiniekiem paredzētā amata ieņemšana nekādā gadījumā nav uzskatāma par nopelnu, lai iegūtu amatu civildienestā vai saņemtu paaugstinājumu iestādes ietvaros.”

Pamatlieta un prejudiciālie jautājumi

- 20 Prasītāju pamatlietā kopš 1996. gada 1. marta ir pieņēmusi darbā *Consejo de Estado* kā palīgdarbinieci, un viņa tajā pilda pastāvīgā padomes locekļa sekretariāta vadītājas pienākumus.
- 21 Laikā no 1980. gada 4. jūlija līdz 1996. gada 1. martam viņa tāpat strādāja kā palīgdarbiniece *Tribunal Constitucional* (Konstitucionālā tiesa) un *Consejo Económico y Social* (Ekonomikas un sociālo lietu padome).
- 22 2012. gada 25. janvārī prasītāja pamatlietā *Consejo de Estado* iesniedza pieteikumu, pirmkārt, atzīt viņas tiesības saņemt trīsgadu piemaksas par pakalpojumiem, ko viņa dažādām pārvaldes iestādēm ir sniegusi kopš 1980. gada, un, otrkārt, izmaksāt par tiem atbilstošās summas par pēdējiem četriem gadiem.
- 23 Ar 2012. gada 24. jūlija lēmumu *Consejo de Estado* priekšsēdētājs noraidīja šo pieteikumu.
- 24 Tad prasītāja pamatlietā cēla prasību iesniedzējtiesā par šā lēmuma atcelšanu, apgalvojot, ka tas neatbilst Savienības tiesībām un, it īpaši, Pamatnolīguma 4. klauzulai.

- 25 Šī tiesa norāda, ka Likumā 7/2007 nav paredzēts piešķirt šādas piemaksas par darba stāžu palīgdarbiniekiem, atšķirībā no pastāvīgajiem ierēdņiem vai pagaidu ierēdņiem. Saskaņā ar Likumu 2/2012 norīkots pastāvīgais ierēdnis, kurš ieņem palīgdarbiniekiem paredzēto amatu, saņem atalgojumu, kas atbilst viņa sākotnējai civildienesta grupai, ieskaitot trīs gadu piemaksas par darba stāžu.
- 26 No Tiesai iesniegtajiem lietas materiāliem izriet, ka saskaņā ar *Tribunal Supremo* (Augstākā tiesa) judikatūru par palīgpersonālu šāda veida amati ir īpaši un paredzēti uzdevumu izpildei, pamatojoties uz “uzticēšanās attiecībām un īpaša veida konsultēšanu”. Līdz ar to šī pati tiesa uzskata, ka šis personāls nedrīkst īstenot funkcijas, kuras iekļaujas valsts pārvaldes normālajās funkcijās – runājot gan par pakalpojumu sniegšanu valsts pārvaldei, gan par tādu aktu pieņemšanu, kas ir saistīti tikai ar administratīvā darba organizēšanu. Šīs funkcijas, ņemot vērā to tiešo saistību ar Konstitūcijā noteiktajiem pārvaldes objektivitātes un efektivitātes principiem, būtu jāuztic tikai valsts un pašvaldību ierēdņiem, kuri ir atlasīti, ievērojot vienlīdzības, nopelnu un spēju principus.
- 27 Ņemot vērā šo judikatūru, kā arī īpašās attiecības, kas saista pārvaldi ar palīgpersonālu un kas ir balstītas uz īpaša veida konsultēšanu un uzticību, iesniedzējtiesai rodas jautājums, pirmkārt, vai šis personāls var tikt salīdzināts ar pastāvīgajiem darba ņēmējiem Pamatnolīguma 3. klauzulas izpratnē. Otrkārt, tā prāto, vai nebūtu jānosaka, ka palīgdarbinieki ir izmantojami tikai gadījumos, kad šāda veida personāla vajadzība ir objektīvi pamatota, lai novērstu jebkāda veida ļaunprātīgu izmantošanu, kā arī jāparedz atalgojums, kas būtu līdzsvarots ar to, kāds paredzēts citiem valsts sektora darbiniekiem ar līdzīgu profesionālo pienākumu saturu.
- 28 Šādos apstākļos *Tribunal Supremo* nolēma apturēt tiesvedību un uzdot Tiesai šādus prejudiciālus jautājumus:
- 1) Vai [..] Pamatnolīguma [..] 3. klauzulas 1. punktā ietvertajā “noteikta laika darba ņēmēja” definīcijā ir iekļauti “palīgdarbinieki”, uz kuriem šobrīd attiecas [Likuma 7/2007] 12. pants un iepriekš attiecās [Likuma 30/1984] 20. panta 2. punkts?
  - 2) Vai “palīgdarbiniekiem” ir piemērojams [..] Pamatnolīguma 4. klauzulas 4. punktā noteiktais nediskriminācijas princips nolūkā atzīt un izmaksāt tiem atlīdzību par darba stāžu, kāda pienākas pastāvīgajiem ierēdņiem, līgumdarbiniekiem uz nenoteiktu laiku, pagaidu ierēdņiem vai līgumdarbiniekiem uz noteiktu laiku?
  - 3) Vai brīvi noteiktā iecelšanas amatā un atcelšanas kārtība, ko pamato uzticēšanās attiecību apsvērumi, kuri saskaņā ar abiem iepriekš minētajiem likumiem attiecas uz palīgdarbiniekiem, ir uzskatāmi par objektīviem iemesliem, kas minētajā 4. klauzulā ir paredzēti, lai attaisnotu atšķirīgo attieksmi?”

Par prejudiciālajiem jautājumiem

Par pirmo jautājumu

- 29 Ar savu pirmo jautājumu iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai jēdziens “noteikta laika darba ņēmējs” Pamatnolīguma 3. klauzulas 1. punkta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas ir piemērojams tādām darba ņēmējam kā prasītāja pamatlietai.
- 30 Kā izriet no paša Pamatnolīguma 2. klauzulas 1. punkta formulējuma, tā piemērošanas joma ir uztverama plašā nozīmē, jo tas vispārīgi attiecas uz “noteikta laika darba ņēmējiem, kuriem ir darba līgums vai darba tiesiskās attiecības saskaņā ar spēkā esošiem likumiem, kolektīvajiem līgumiem vai

praksi katrā dalībvalstī” (skat. spriedumus *Adeneler* u.c., C-212/04, EU:C:2006:443, 56. punkts, kā arī *Fiamingo* u.c., C-362/13, C-363/13 un C-407/13, EU:C:2014:2044, 28. punkts, kā arī tajā minētā judikatūra).

31 Turklāt Pamatnolīguma 3. klauzulas 1. punktā izklāstītā “noteikta laika darbaņēmēju” jēdziena definīcija Pamatnolīguma izpratnē ietver visus darbaņēmējus, nešķirojot viņus atkarībā no tā, vai viņu darba devējs ir publisko vai privāto tiesību subjekts, un neatkarīgi no tā, kā būtu kvalificējams viņu līgums saskaņā ar valsts tiesībām (spriedums *Fiamingo* u.c., C-362/13, C-363/13 un C-407/13, EU:C:2014:2044, 29. punkts un tajā minētā judikatūra).

32 Ņemot vērā vienlīdzīgas attieksmes un nediskriminācijas principu, kas ir daļa no Savienības tiesību vispārējiem principiem, nozīmi, Direktīvas 1999/70 un Pamatnolīguma noteikumi, kas paredzēti, lai noteikta laika darbaņēmējiem nodrošinātu tādas pašas priekšrocības, kādas ir paredzētas salīdzināmiem pastāvīgajiem darbaņēmējiem, izņemot gadījumus, kad atšķirīgu attieksmi pamato objektīvi iemesli, ir jāatzīst par vispārpiemērojamiem, jo tās ir Savienības sociālo tiesību normas ar īpašu nozīmi, kas ir jāpiemēro katram darbaņēmējam kā minimālās aizsardzības prasības (spriedums *Del Cerro Alonso*, C-307/05, EU:C:2007:509, 27. punkts).

33 Līdz ar to Direktīva 1999/70 un Pamatnolīgums ir piemērojami visiem darbaņēmējiem, kuri par atlīdzību sniedz pakalpojumus atbilstoši uz noteiktu laiku nodibinātām darba tiesiskajām attiecībām, kas tos saista ar darba devēju (spriedumi *Del Cerro Alonso*, C-307/05, EU:C:2007:509, 28. punkts, kā arī *Fiamingo* u.c., C-362/13, C-363/13 un C-407/13, EU:C:2014:2044, 30. punkts un tajā minētā judikatūra).

34 Ir jānorāda, ka tam vien, ka darbaņēmējs ir kvalificējams par palīgdarbinieku atbilstoši valsts tiesību normām vai ka viņa darba līgumam ir raksturīgas tādas īpašas pazīmes kā pamatlietā – pagaidu raksturs, brīva iecelšana amatā vai atcelšana, vai arī tas, ka šim darbaņēmējam ir jāpilda uz uzticību balstīts un ar īpašu konsultēšanu saistīts uzdevums, – šajā ziņā nav nozīmes, pretējā gadījumā būtiski tiktu apdraudēta Direktīvas 1999/70 un Pamatnolīguma lietderīgā iedarbība, kā arī to vienveidīga piemērošana dalībvalstīs, tām paredzot iespēju pēc savas iniciatīvas atsevišķām personu kategorijām nepiemērot šajos Savienības tiesību aktos paredzēto aizsardzību (pēc analogijas skat. spriedumu *Del Cerro Alonso*, C-307/05, EU:C:2007:509, 29. punkts).

35 No Pamatnolīguma 3. klauzulas 1. punkta noteikumiem izriet, ka noteikta laika darba līgums vai darba tiesiskās attiecības raksturo tas, ka minētā līguma vai darba tiesisko attiecību izbeigšanu “nosaka tādi objektīvi apstākļi kā noteikta termiņa iestāšanās, konkrēta uzdevuma izpilde vai konkrēta gadījuma iestāšanās”. Tādējādi tāds darba līgums vai darba tiesiskās attiecības kā pamatlietā, kurš automātiski izbeidzas, ja iestāde, kurā šis darbaņēmējs ir pildījis savu uzdevumu, tiek likvidēta, ir jāuzskata par tādu, kuru skar termiņš, kura izbeigšanu nosaka “konkrēta gadījuma iestāšanās” minētās 3. klauzulas 1. punkta izpratnē.

36 Tādējādi uz darbaņēmēju, kurš ir šādā situācijā, attiecas Pamatnolīguma 3. klauzulas 1. punkts.

37 Līdz ar to uz pirmo jautājumu ir jāatbild, ka jēdziens “noteikta laika darbaņēmējs” Pamatnolīguma 3. klauzulas 1. punkta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas uz tādu darbaņēmēju kā prasītāja pamatlietā.

Par otro un trešo jautājumu

38 Ar savu otro un trešo jautājumu, kas ir jāizskata kopā, iesniedzējtiesa būtībā jautā, vai Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlietā, kurā bez jebkāda objektīva pamata palīgdarbiniekiem tiek liegtas tiesības saņemt trīsgadu piemaksas par darba stāžu, kādas tostarp tiek piešķirtas pastāvīgajiem ierēdņiem.

- 39 Kā izriet no paša šo jautājumu formulējuma, tie neattiecas uz Pamatnolīguma 5. klauzulas interpretāciju, jo šis pamatnolīgums ir īpaši paredzēts, lai novērstu ļaunprātīgu izmantošanu, kas rodas, pielietojot secīgus, uz noteiktu laiku slēgtus darba līgumus vai darba tiesiskās attiecības (spriedums *Deutsche Lufthansa*, C-109/09, EU:C:2011:129, 32. punkts).
- 40 Atbilstoši Pamatnolīguma 1. klauzulas a) punktam viens no šā pamatnolīguma mērķiem ir uzlabot noteikta darba laika darba kvalitāti, nodrošinot nediskriminācijas principa ievērošanu. Tāpat Pamatnolīguma preambulas trešajā daļā ir precizēts, ka šis pamatnolīgums “atbilstoši darba devēju un darba ņēmēju vēlmi radīt vispārēju kārtību, kas nodrošinātu vienlīdzīgu attieksmi pret noteikta laika darba ņēmējiem, aizsargājot viņus pret diskrimināciju”. Šim nolūkam Direktīvas 1999/70 preambulas 14. apsvērumā ir noteikts, ka šā pamatnolīguma mērķis tostarp ir uzlabot darba uz noteiktu laiku kvalitāti, nosakot minimālās prasības, lai nodrošinātu, ka tiek ievērots nediskriminācijas princips (skat. spriedumus *Gavieiro Gavieiro* un *Iglesias Torres*, C-444/09 un C-456/09, EU:C:2010:819, 47. punkts, un *Nierodzik*, C-38/13, EU:C:2014:152, 22. punkts, kā arī rīkojumus *Montoya Medina*, C-273/10, EU:C:2011:167, 29. punkts, un *Lorenzo Martínez*, C-556/11, EU:C:2012:67, 34. punkts).
- 41 Pamatnolīguma, īpaši tā 4. klauzulas, mērķis ir piemērot minēto principu noteikta laika darba ņēmējiem, lai šāda veida darba tiesiskās attiecības darba devējs neizmantotu nolūkā šādiem darba ņēmējiem liegt pastāvīgiem darba ņēmējiem paredzētās tiesības (spriedumi *Del Cerro Alonso*, C-307/05, EU:C:2007:509, 37. punkts; *Gavieiro Gavieiro* un *Iglesias Torres*, C-444/09 un C-456/09, EU:C:2010:819, 48. punkts, un *Nierodzik*, C-38/13, EU:C:2014:152, 23. punkts, kā arī rīkojumi *Montoya Medina*, C-273/10, EU:C:2011:167, 30. punkts, un *Lorenzo Martínez*, C-556/11, EU:C:2012:67, 35. punkts).
- 42 Ievērojot šā sprieduma divos iepriekšējos punktos atgādinātos Pamatnolīguma mērķus, tā 4. klauzula ir jāizprot tādējādi, ka tajā ir izteikts Savienības sociālo tiesību princips, kas nevar tikt interpretēts šauri (skat. spriedumus *Del Cerro Alonso*, C-307/05, EU:C:2007:509, 38. punkts; *Impact*, C-268/06, EU:C:2008:223, 114. punkts; *Gavieiro Gavieiro* un *Iglesias Torres*, C-444/09 un C-456/09, EU:C:2010:819, 49. punkts, un *Nierodzik*, C-38/13, EU:C:2014:152, 24. punkts, kā arī rīkojumus *Montoya Medina*, C-273/10, EU:C:2011:167, 31. punkts, un *Lorenzo Martínez*, C-556/11, EU:C:2012:67, 36. punkts).
- 43 Attiecībā uz trīs gadu piemaksām par darba stāžu Tiesa jau ir nospriedusi, ka uz šādām piemaksām, kuru saņemšana Spānijas tiesībās bija rezervēta noteiktam pastāvīgajam veselības pakalpojumu personālam, no tā izslēdzot pagaidu personālu, kā arī autonomajā novadā pastāvīgā ierēdņa statusā nodarbinātiem skolotājiem, izslēdzot skolotājus, kas nodarbināti kā pagaidu ierēdņi, un autonomā novada docentiem ar līgumu uz nenoteiktu laiku, izslēdzot docentus ar līgumu uz noteiktu laiku, attiecas Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punktā paredzētais jēdziens “darba nosacījumi” (šajā ziņā skat. spriedumus *Del Cerro Alonso*, C-307/05, EU:C:2007:509, 47. un 48. punkts, kā arī rīkojumus *Montoya Medina*, C-273/10, EU:C:2011:167, 32.–34. punkts, un *Lorenzo Martínez*, C-556/11, EU:C:2012:67, 37. punkts).
- 44 Tomēr, kā izriet no Tiesas judikatūras, attiecībā uz tādām trīs gadu piemaksām par darba stāžu kā pamatlīdžu, kas ir darba nosacījumi Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkta izpratnē, pret noteikta laika darba ņēmējiem nevar izturēties mazāk labvēlīgi kā pret pastāvīgajiem darba ņēmējiem, kuri ir salīdzināmā situācijā, ja nav objektīva pamata (šajā ziņā skat. spriedumus *Del Cerro Alonso*, C-307/05, EU:C:2007:509, 42. un 47. punkts; *Impact*, C-268/06, EU:C:2008:223, 126. punkts, kā arī *Gavieiro Gavieiro* un *Iglesias Torres*, C-444/09 un C-456/09, EU:C:2010:819, 53. punkts).
- 45 Šajā ziņā ir jāatgādina, ka “salīdzināmais pastāvīgais darba ņēmējs” Pamatnolīguma 3. klauzulas 2. punktā ir definēts kā “darba ņēmējs, kam tajā pašā uzņēmumā ir darba attiecības vai darba līgums uz nenoteiktu laiku un kas nodarbināts tajā pašā vai līdzīgā profesijā, pienācīgi ņemot vērā kvalifikācijas/iemaņas”.

- 46 Lai izvērtētu, vai darba ņēmēji veic identisku vai līdzīgu darbu Pamatnolīguma izpratnē, saskaņā ar tā 3. klauzulas 2. punktu un 4. klauzulas 1. punktu ir jāņem vērā visi faktori, piemēram, darba vietas raksturs, viņu kvalifikācija un kompetence, apmācības nosacījumi un darba nosacījumi (šajā ziņā skat. spriedumu *Rosado Santana*, C-177/10, EU:C:2011:557, 66. punkts, kā arī rīkojumus *Montoya Medina*, C-273/10, EU:C:2011:167, 37. punkts, un *Lorenzo Martínez*, C-556/11, EU:C:2012:67, 43. punkts).
- 47 Šajā gadījumā Spānijas valdība norāda, ka palīgdarbinieki ir profesionāla kategorija, kas atšķiras no citām valsts vai pašvaldības iestāžu darbinieku kategorijām, kuras paredzētas Spānijas tiesībās, ņemot vērā gan to nodarbinātības saikni, pildāmās funkcijas vai uzdevumus, gan darbā pieņemšanas kritērijus vai arī to atalgošanas sistēmu. Tādējādi atbilstoši šīs valdības uzskatam atšķirīga attieksme pret palīgpersonālu un citiem valsts vai pašvaldības iestāžu darbiniekiem neietverot vienīgi attiecīgo piemaksu par darba stāžu pamatlietā.
- 48 Turklāt minētā valdība uzsver, ka atšķirībā no pastāvīgajiem ierēdņiem, kas atbilstoši valsts tiesībām tiek izvēlēti saskaņā ar procedūru, kura nodrošina konstitucionālu vienlīdzības, nopelnu un spēju principu ievērošanu, palīgdarbinieki tiek iecelti amatā brīvi konkrēta, nepastāvīga uzdevuma izpildei, kura pamatā ir uzticēšanās attiecības, un īpašu konsultāciju sniegšanai. To atcelšana tāpat ir brīva un notiek automātiski, ja iestāde, kurā tiek pildīts minētais uzdevums, tiek likvidēta. Atbilstoši šīs pašas valdības norādītajam šī iecelšanas un atcelšanas sistēma ir attaisnota ar tādas palīgdarbiniekiem uzticētās funkcijas īpatnību, kas ir balstīta uz uzticību politiska vai līdzīga rakstura amatā.
- 49 Tomēr, kā, šķiet, izriet no iesniedzējtiesas lēmuma, prasītāja pamatlietā nepilda īpašu uzdevumu, kas būtu saistīts ar valsts varu, – tas vairāk attiecoties uz sadarbības uzdevumu izpildi saistībā ar administratīva rakstura darbībām.
- 50 Katrā ziņā šādos apstākļos iesniedzējtiesai ir jānosaka, vai attiecībā uz attiecīgo trīs gadu piemaksu par darba stāžu pamatlietā saņemšanu pastāvīgie ierēdņi un palīgdarbinieki, attiecībā uz kuriem tiek apgalvota nevienlīdzīga attieksme darba nosacījumu ziņā, ir salīdzināmā situācijā (šajā ziņā skat. spriedumu *Rosado Santana*, C-177/10, EU:C:2011:557, 67. punkts, kā arī rīkojumus *Montoya Medina*, C-273/10, EU:C:2011:167, 39. punkts, un *Lorenzo Martínez*, C-556/11, EU:C:2012:67, 44. punkts).
- 51 Ja minētā tiesa konstatēs, ka funkcijas, ko prasītāja pamatlietā pilda kā *Consejo de Estado* palīgdarbiniece, nav identiskas vai analogiskas funkcijām, ko pastāvīgais ierēdnis pilda šajā pārvaldes iestādē vai citā valsts iestādē, kurā viņa iepriekš bija strādājusi šajā pašā statusā, būs jāatzīst, ka prasītāja pamatlietā nav salīdzināmā situācijā ar civildienesta ierēdņa situāciju.
- 52 Turpretī, ja šī tiesa uzskatīs, ka prasītāja pamatlietā kā palīgdarbiniece ir veikusi identiskas vai analogiskas funkcijas tām, ko veic *Consejo de Estado* vai citas līdzīgas iestādes pastāvīgais ierēdnis, vienīgais faktors, kura dēļ situācija būtu atšķirīga no pastāvīgā ierēdņa situācijas, šķiet, būtu darba tiesisko attiecību, kas viņu saistīja ar savu darba ņēmēju laikā, kad tā pildīja dienesta pienākumus kā palīgdarbiniece, pagaidu raksturs.
- 53 Šādā gadījumā šī prasītāja būtu salīdzināmā situācijā ar minēto pastāvīgo ierēdņi un būtu jāpārbauda, vai pastāv objektīvi iemesli, kas attaisno atšķirīgu attieksmi pret šiem abiem darba ņēmēju veidiem, kura šajā gadījumā izriet no trīs gadu piemaksas par darba stāžu piešķiršanas atteikuma par prasītājas pamatlietā minēto dienesta pienākumu pildīšanas laikposmu.
- 54 Saskaņā ar Tiesas pastāvīgo judikatūru Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punktā ietvertais jēdziens “objektīvi iemesli” ir jāsaprot kā tāds, kas atšķirīgu attieksmi pret noteikta laika darba ņēmējiem un pastāvīgajiem darba ņēmējiem neļauj attaisnot ar to, ka šī atšķirība ir paredzēta tādā vispārīgā un abstraktā valsts tiesību normā kā likums vai koplīgums (spriedumi *Del Cerro Alonso*, C-307/05, EU:C:2007:509, 57. punkts, kā arī *Gavieiro Gavieiro* un *Iglesias Torres*, C-444/09 un C-456/09, EU:C:2010:819, 54. punkts, kā arī rīkojumi *Montoya Medina*, C-273/10, EU:C:2011:167, 40. punkts, un *Lorenzo Martínez*, C-556/11, EU:C:2012:67, 47. punkts).

- 55 Minētais jēdziens liek konstatēto nevienlīdzīgo attieksmi pamatot ar precīziem un konkrētiem apstākļiem, kas raksturo attiecīgo darba nosacījumu īpašā kontekstā, kurā šis nosacījums tiek aplūkots, pamatojoties uz objektīviem un pārskatāmiem kritērijiem, lai pārbaudītu, vai šī nevienlīdzība patiesi ir vajadzīga, tā ir piemērota izvirzītā mērķa sasniegšanai un saistībā ar to ir nepieciešama. Minētos apstākļus tostarp rada to uzdevumu īpašais raksturs, kuru izpildei ir noslēgti līgumi uz noteiktu laiku, un to raksturīgās iezīmes vai – attiecīgos gadījumos – likumīgais mērķis, ko dalībvalsts tiecas sasniegt sociālās politikas jomā (skat. spriedumus *Del Cerro Alonso*, C-307/05, EU:C:2007:509, 53. un 58. punkts, un *Gavieiro Gavieiro* un *Iglesias Torres*, C-444/09 un C-456/09, EU:C:2010:819, 55. punkts, kā arī rīkojumus *Montoya Medina*, C-273/10, EU:C:2011:167, 41. punkts, un *Lorenzo Martínez*, C-556/11, EU:C:2012:67, 48. punkts).
- 56 Turpretī atsauce tikai uz valsts pārvaldes personāla darba īslaicīgo raksturu neatbilst šīm prasībām un tādējādi nevar būt objektīvs iemesls Pamat nolīguma 4. klauzulas 1. punkta izpratnē (spriedums *Gavieiro Gavieiro* un *Iglesias Torres*, C-444/09 un C-456/09, EU:C:2010:819, 56. punkts, kā arī rīkojumi *Montoya Medina*, C-273/10, EU:C:2011:167, 42. punkts, un *Lorenzo Martínez*, C-556/11, EU:C:2012:67, 49. punkts).
- 57 Proti, atšķirīgu attieksmi darba nosacījumu ziņā pret noteikta laika darba ņēmējiem un pastāvīgajiem darba ņēmējiem nevar pamatot ar kritēriju, ar kuru vispārēji un abstrakti tiek veikta atsauce uz pašu darba ilgumu. Ja tiktu atzīts, ka pats darba tiesisko attiecību laika ziņā ierobežotais raksturs ir pietiekams, lai attaisnotu šādu atšķirību, Direktīvas 1999/70 un Pamat nolīguma mērķi zaudētu savu būtību. Tā vietā, lai uzlabotu darba uz noteiktu laiku kvalitāti un veicinātu vienlīdzīgu attieksmi, kas ir gan Direktīvas 1999/70, gan Pamat nolīguma mērķis, atsaukšanās uz šādu kritēriju nostiprinātu nelabvēlīgas noteikta laika darba ņēmēju situācijas saglabāšanu (skat. spriedumus *Gavieiro Gavieiro* un *Iglesias Torres*, C-444/09 un C-456/09, EU:C:2010:819, 57. punkts, un *Nierodzik*, C-38/13, EU:C:2014:152, 38. punkts, kā arī rīkojumus *Montoya Medina*, C-273/10, EU:C:2011:167, 43. punkts, un *Lorenzo Martínez*, C-556/11, EU:C:2012:67, 50. punkts).
- 58 Spānijas valdība apgalvo, ka attiecīgā atšķirīgā attieksme pamatlietā starp pastāvīgajiem ierēdņiem un palīgdarbiniekiem ir attaisnota ar šādu objektīvu iemeslu pastāvēšanu. Šajā ziņā tā uzsver, pirmkārt, ka palīgdarbiniekus ieceļ amatā, lai izpildītu uzdevumu, kuram ir pagaidu raksturs. Palīgpersonāla uzdevumu īpašais raksturs un funkciju specifiskums, ko veido uz uzticības attiecībām balstīts uzdevums vai īpašu konsultāciju sniegšana, nevarot tikt pielīdzināti uzdevumiem, kas ietver pastāvīga rakstura pienākumus pārvaldes organizācijā. Otrkārt, tā apgalvo, ka šis personāls tiek brīvi iecelts un atcelts tādā nozīmē, ka darba ņēmējam nav saistošas nekādas formalitātes šajā jomā. Treškārt, palīgdarbinieka amatam esot izņēmuma raksturs un šādā statusā darbā pieņemtās personas parasti netiekot saglabātas dienestā ilgu laiku. Visbeidzot, ceturtkārt, tā kā attiecīgās trīs gadu piemaksas par darba stāžu pamatlietā ir atlīdzība personālam, kurš ilgstoši paliek administrācijas dienestā, pildot tajā tikai administratīvas funkcijas, būtu pretrunīgi tās piešķirt palīgdarbiniekiem, kuri neatbilst šīm īpašībām.
- 59 Šajā ziņā ir jānorāda, ka, pirmkārt, lai arī principā iesniedzējtiesai, ņemot vērā šā sprieduma 54.–57. punktā atgādināto judikatūru, ir jāizvērtē, vai šie argumenti ir objektīvi iemesli Pamat nolīguma 4. klauzulas 1. punkta izpratnē, palīgpersonāla nepastāvīgais raksturs nekādā gadījumā nebūtu uzskatāms par šādu iemeslu.
- 60 Otrkārt, lai arī dažas atšķirības saistībā ar pastāvīgo ierēdņu pieņemšanu darbā, vajadzīgo kvalifikāciju un to uzdevumu būtību, par kuru izpildi viņiem būs jāuzņemas atbildība, principā var attaisnot atšķirīgo attieksmi pret palīgpersonālu darba nosacījumu ziņā (pēc analogijas skat. spriedumu *Rosado Santana*, C-177/10, EU:C:2011:557, 78. punkts), nešķiet, ka tas ir ticis izdarīts pamatlietas gadījumā.
- 61 Proti, no paša Likuma 2/2012 26. panta 4. punkta otrās daļas teksta izriet, ka aktīvajā dienestā esošie vai norīkotie pastāvīgie ierēdņi, kas ieņem palīgdarbiniekiem paredzētu amatu, saņem attiecīgās trīs gadu piemaksas par darba stāžu pamatlietā. Tas, ka šādi pastāvīgie ierēdņi var saņemt šādas

piemaksas, ieskaitot laikposmu, kurā viņi pilda palīgdarbiniekiem paredzētās funkcijas, ir pretrunā argumentam, ka uz uzticības attiecībām balstītā uzdevuma un īpašu konsultāciju, kas jāsniedz palīgdarbiniekiem, īpašā būtība nošķir šos divus personāla veidus un attaisno atšķirīgu attieksmi pret tiem attiecībā uz minēto piemaksu piešķiršanu.

- 62 Ņemot vērā visus iepriekš minētos apsvērumus, uz otro un trešo jautājumu ir jāatbild, ka Pamatnolīguma 4. klauzulas 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlīdētā, kurā bez jebkāda objektīva pamata palīgdarbiniekiem tiek liegtas tiesības saņemt trīsgadu piemaksas par darba stāžu, kas tostarp tiek piešķirtas pastāvīgajiem ierēdņiem, ja attiecībā uz šo piemaksu saņemšanu šīs divas darba ņēmēju kategorijas ir salīdzināmā situācijā, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

Par tiesāšanās izdevumiem

- 63 Attiecībā uz pamatlīdētās pusēm šī tiesvedība ir stadija procesā, kuru izskata iesniedzējtiesa, un tā lemj par tiesāšanās izdevumiem. Izdevumi, kas radušies, iesniedzot apsvērumus Tiesai, un kas nav minēto pušu izdevumi, nav atlīdzināmi.

Ar šādu pamatojumu Tiesa (trešā palāta) nospriež:

- 1) jēdziens “noteikta laika darba ņēmējs” 1999. gada 18. martā noslēgtā pamatnolīguma par darbu uz noteiktu laiku, kas ietverts pielikumā Padomes 1999. gada 28. jūnija Direktīvai 1999/70/EK par *UNICE*, *CEEP* un *EAK* noslēgto pamatnolīgumu par darbu uz noteiktu laiku, 3. klauzulas 1. punkta izpratnē ir jāinterpretē tādējādi, ka tas attiecas uz tādu darba ņēmēju kā prasītāja pamatlīdētā;
- 2) Pamatnolīguma par darbu uz noteiktu laiku 4. klauzulas 1. punkts ir jāinterpretē tādējādi, ka tam ir pretrunā tāds valsts tiesiskais regulējums kā pamatlīdētā, kurā bez jebkāda objektīva pamata palīgdarbiniekiem tiek liegtas tiesības saņemt trīsgadu piemaksas par darba stāžu, kas tostarp tiek piešķirtas pastāvīgajiem ierēdņiem, ja attiecībā uz šo piemaksu saņemšanu šīs divas darba ņēmēju kategorijas ir salīdzināmā situācijā, kas ir jāpārbauda iesniedzējtiesai.

[Paraksti]